Congestie Tennet Friesland

Q&A *TenneT*

Q: Om welke locaties gaat het exact?
A: Het gaat concreet om de regio Zuid- en West-Friesland. Het Noordoostelijke deel blijft op dit moment buiten de congestiemelding. De grote hoeveelheid duurzame teruglevering leidt tot knelpunten in het landelijke hoogspanningsnet in deze regio. Op de koppelstations Oudehaske en Louwsmeer moeten onder meer nieuwe transformatoren worden bijgeplaatst om deze energie af te kunnen voeren naar andere regio's waar het kan worden gebruikt, aangezien de afname in Friesland al geruime tijd kleiner is dan de opwek.

Q:Ik heb iets gelezen over het inzetten van de vluchtstrook van het elektriciteitsnet voor duurzame energie. Is dat hier een oplossing?
A: Het hoogspanningsnet heeft reservecapaciteit beschikbaar voor storingen en onderhoud en deze kan aangewend worden voor de aansluiting van duurzame opwek op de regionale hoogspanningsinfrastructuur. De knelpunten zitten echter voornamelijk op de koppeling met het landelijke hoogspanningsnet. Daar is het principe van gebruik van de vluchtstrook wettelijk niet toegestaan.

Q:Had TenneT dit niet kunnen zien aankomen?
A: De ontwikkelingen als gevolg van de energietransitie gaan snel en in een hoog tempo. Het uitbreiden van hoogspanningsnetten neemt veel tijd in beslag. Daar ontstaat een mismatch. Het is daarom cruciaal om tijdig te weten wat wanneer waar komt, zodat we daar tijdig op kunnen anticiperen. Momenteel investeert TenneT volop om de opwek van windpark Fryslân aan te sluiten. Bij deze investering is rekening gehouden met zonne-energie opwek, maar de hoeveelheid zonne-energie initiatieven zijn hoger dan verwacht. Daarnaast zien we dat het aantal initiatieven de ambities die in de Regionale Energiestrategie zijn opgenomen overstijgt. Daarom starten we ook het congestie-onderzoek.

Q:Friesland heeft recent aangegeven dat er nog 500 megawatt bij komt op de bestaande klimaatplannen. Kan het TenneT-netwerk dit aan?
A: 0,5 TWh is de ambitie in Friesland, al is daar op dit moment nog veel niet duidelijk over. Met alle aanpassingen komt er extra ruimte bij op het van TenneT. Het is echter van groot belang om te weten wat waar precies komt, zodat eventuele nieuwe versterkingen op weg naar 2030 tijdig kunnen worden gefaciliteerd.
Q:Waarom duurt het bijplaatsen van een paar transformatoren zo lang?
A: Het aanpassen van hoogspanningsinfrastructuur neemt veel tijd in beslag. Dit vraagt om zorgvuldige voorbereiding en het doorlopen van verschillende vergunningsprocedures. Daarnaast is er door de energietransitie een zeer grote belangstelling voor deze transformatoren, die qua omvang te vergelijken zijn met een zeecontainer. TenneT heeft de komende jaren circa 50 extra van deze grote transformatoren nodig voor het gehele landelijke hoogspanningsnet.

Q: Hoe zit het met congestiemanagement?
A: Wanneer op het elektriciteitsnet structurele knelpunten ontstaan, start de netbeheerder op basis van wet- en regelgeving ook een formeel onderzoek naar de mogelijkheden om congestiemanagement toe te passen. Dit is een op de elektriciteitsmarkt gebaseerde werkwijze om meer aansluitruimte te creëren en tegelijkertijd overbelasting van het elektriciteitsnet te voorkomen. De resultaten van dit onderzoek worden in de tweede helft van 2021 verwacht.

Q: Kan windpark Friesland wel gewoon worden aangesloten?
A: Ja, windpark Friesland kan gewoon worden aangesloten.
Het gaat om nieuwe initiatieven, waarvoor het net vol zit.

Q: Kunnen particulieren nog wel zonnepanelen op het dak leggen?
A: In zijn algemeenheid wordt opwek door particulieren, scholen of kleine bedrijven aangesloten op het laag- en middenspanningsnet. De regionale netbeheerder Liander heeft een beeld van ruimte op en knelpunten deze netten.

Q: Hoe zit het met afname. Is dat wel mogelijk?
A: Op het TenneT-netwerk is voor energieafname (belasting) geen beperking.

Q: Klopt het dat nieuwe initiatieven in Friesland hierdoor worden belemmerd?
A: Het gros van de initiatieven wordt aangesloten op het net van Liander. Zij hebben een beeld welke initiatieven concreet zullen worden belemmerd. Het klopt dat TenneT geen ruimte meer heeft om de elektriciteit uit alle ontwikkelingen bij elkaar opgeteld volledig te faciliteren. Daarvoor moet er eerst extra capaciteit worden gecreëerd.

Q: Friesland exporteert op steeds meer momenten elektriciteit. Zou extra afname in de regio een oplossing zijn?
A: Een grote afnemer in de regio zou zeker een goede oplossing zijn, omdat de elektriciteit dan niet hoeft te worden afgevoerd via het landelijke hoogspanningsnet.

Q: Is de landelijke verbinding sterk genoeg of moet die op termijn ook worden uitgebreid?
A: Het knelpunt zit op dit moment op de koppelstations. Met de huidige kennis biedt de elektriciteitssnelweg die door Friesland loopt voldoende capaciteit. Gezien de landelijke ontwikkelingen moeten we daar op termijn mogelijk ook aanpassingen doen.

Q: Ik wil een zonnepark realiseren in Friesland en heb bij TenneT een aanvraag gedaan. Gaat dit nu niet door?
A: De betrokken relatiemanager neemt hiervoor contact op en kan u meer vertellen over de ontwikkelingen en mogelijkheden.

Q: Waar kan ik terecht met verdere vragen aan TenneT?
A: U kunt contact opnemen met ons servicecenter op 0800 836 63 88 of via servicecenter@tennet.eu